

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์สนั่น ศรีกอก ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
2. อาจารย์นงคราญ เสนสุภา ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสี
จังหวัดลำพูน
3. อาจารย์สิทธิพจน์ รุ่งเรือง โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ลำพูน
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ภาคผนวก ข

แผนการสอนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11

ตอนที่ 1

แผนการสอนที่ 1 - 7

ความคิดรวบยอด

การเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 สามารถฝึกเขียนได้จากขั้นตอนการสอนบทร้อยกรองของกรมวิชาการ ดังนี้

1. ชั้นเรียงร้อยความคิดตน
2. ชั้นฝึกฝนให้รู้สัมผัส
3. ชั้นรู้จักจัดคำคล้องจอง
4. ชั้นเห็นรูปฉันทลักษณ์
5. ชั้นเข้าใจหลักการเขียน
6. ชั้นลองปรับเปลี่ยนร่วมเขียนบ้าง
7. ชั้นการเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ด้วยตนเอง

จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนสามารถเขียนร้อยเรียงความคิดตนเองได้
2. นักเรียนเขียนคำที่สัมผัสกันได้
3. นักเรียนเขียนคำคล้องจองกันได้
4. นักเรียนบอกและโยงสัมผัสตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ได้
5. นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายและโครงเรื่องในการนำไปเขียนเป็นบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ได้
6. นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนและเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากข้อความที่กำหนดให้ได้
7. นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 เองได้

เนื้อหา

1. เขียนร้อยเรียงความคิดตนจากหัวข้อและรูปภาพที่กำหนดให้
2. เขียนคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้
3. เขียนสัมผัสคล้องจองจากกลุ่มคำและภาพที่กำหนดให้

4. โยงสัมพันธ์ตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
5. บอกจุดมุ่งหมายและโครงเรื่องเพื่อนำไปเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
6. เรียบเรียงบทร้อยกรองจากข้อความที่กำหนดให้
7. เขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากข้อความที่ขึ้นต้นให้ จากหัวข้อและจากภาพ

ที่กำหนดให้

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การฝึกเขียนร้อยเรียงความคิดตน

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

การเขียนร้อยเรียงความคิดตนเป็นการฝึกเขียนประโยคและกลุ่มคำวลีที่มีข้อความกระชับอย่างต่อเนื่อง คล้ายท่วงทำนองของร้อยกรองแต่ไม่เน้นการสัมผัสบังคับ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เขียนร้อยเรียงความคิดตนตามหัวข้อที่กำหนดให้
2. อธิบายข้อคิดจากการเขียนร้อยเรียงความคิดตนเองได้
3. เขียนร้อยเรียงความคิดตนจากภาพที่กำหนดให้

เนื้อหา

ฝึกการเขียนร้อยเรียงความคิดจาก

1. หัวข้อที่กำหนดให้
2. ภาพที่กำหนดให้

กิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดตน ดังนี้

ดอกไม้

“ทุกวันนี้ฉันเฝ้ารดน้ำพรวนดิน
ด้วยความหวังและตั้งใจ
แล้ววันที่ฉันรอคอยก็มาถึง
วันที่ดอกไม้บานเต็มต้น”

2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเพื่อแสดงความคิดของตนเอง
 - เขียนออกมาเป็นร้อยแก้วข้อความสั้น ๆ เป็นประโยคหรือวลีก็ได้
 - ไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนคำ และการสัมผัส
 - ต้องเขียนให้ข้อความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

3. ครูให้นักเรียนแต่ละคนแต่งประโยคเกี่ยวกับรูปภาพที่ครูกำหนดให้ (ภาพทุ่งนา) ตามความคิดของตนเองที่มีต่อรูปภาพนั้น และให้นักเรียน 2-3 คนออกมาพูดถึงสิ่งที่ตนเองคิด
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 2-3 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหัวข้อและเขียนแสดงความคิดของตนเองเกี่ยวกับหัวข้อนั้น และให้ตัวแทนออกมาอ่านข้อความที่กลุ่มช่วยกันแสดงความคิด
5. ครูแจกแบบฝึกหัดและให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสั่งในแบบฝึกหัดแล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจครูช่วยอธิบายเพิ่มเติม
6. ให้นักเรียนเสนอผลงาน ครูตรวจแบบฝึก พร้อมให้ข้อเสนอแนะ

สื่อการสอน

1. ตัวอย่างการเขียนแสดงความคิดเกี่ยวกับ “ดอกไม้”
2. ภาพทุ่งนา
3. กระดาษขาว
4. แบบฝึกที่ 1

การประเมินผล

1. สนทนาซักถาม
2. ตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การรู้สัมผัส

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

การเขียนคำสัมผัสเป็นการเขียนคำที่ประสมสระเสียงเดียวกันในมาตราตัวสะกดเดียวกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะคำสัมผัสได้ถูกต้อง
2. เขียนคำสัมผัสกับคำที่กำหนดให้ได้
3. หาคำสัมผัสจากบทร้อยกรองหรือบทเพลงที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัส

กิจกรรม

1. ครูนำบัตรคำที่อ่านออกเสียงสัมผัสกันใส่กระเป๋านักเรียนให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน เช่น บ้าน - การ , กิ่ง - ทิ้ง , พรรณ - จันทร์
2. ให้นักเรียนสังเกตดูว่าบัตรคำที่นักเรียนอ่านแต่ละคู่นั้นมีสิ่งใดที่เหมือนกัน
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของคำสัมผัส ดังนี้
คำสัมผัส คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน โดย
 - 1) ใช้สระเดียวกัน เช่น ขา - มา - หน้า - ตา
 - 2) ถ้ามีตัวสะกด ต้องใช้สระเดียวกันและมีตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น
 บิน - ลิน - จินต์
 ทุกซ์ - สุข - ยุค
4. ครูอธิบายและยกตัวอย่างคำที่สัมผัสผิดให้นักเรียนรู้ เช่น
 - 4.1 สัมผัสผิดสระ เช่น สระเสียงสั้น - เสียงยาว - ได้แก่ เยาว์ - ขาว
 - 4.2 สัมผัสซ้ำคำ เช่น ของ - ของ
 - 4.3 สัมผัสซ้ำเสียง เช่น (กาล - การ - กาญจน์)
 - 4.4 การชิง-เนื้อ สัมผัส

5. ครูเขียนคำบนกระดาน ประมาณ 2-3 คำ แล้วให้นักเรียนออกมาเขียนคำสัมผัสต่อจากคำที่ครูเขียนไว้ โดยไม่ให้เขียนคำที่ซ้ำกัน
6. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเขียนคำสัมผัส อ่านคำสั่งแล้วฝึกปฏิบัติ
7. ครูซักถามปัญหาจากนักเรียนเกี่ยวกับการทำแบบฝึก
8. นักเรียนเสนอผลงาน ครูตรวจแบบฝึกและให้ข้อเสนอแนะ

สื่อการสอน

1. บัตรคำสัมผัส
2. กระดาษแผ่น
3. แบบฝึกเกี่ยวกับคำสัมผัส

การประเมินผล

1. จากการสนทนาซักถามนักเรียน
2. จากการตรวจแบบฝึก

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การจัดคำคล้องจอง

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

การจัดคำคล้องจองคือการนำเอากลุ่มคำตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไปที่มีเสียงสัมผัสกันระหว่างกลุ่มมาเขียนอย่างต่อเนื่องกันเพื่อให้เกิดความไพเราะ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกลักษณะของคำคล้องจองได้
2. โยงสัมผัสคล้องจองจากคำที่กำหนดให้ได้
3. บอกคำสัมผัสคล้องจองจากคำที่ครูอ่านให้ฟังได้
4. เขียนคำสัมผัสคล้องจองจากคำที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. คำสัมผัสคล้องจอง
 - 1.1 กลุ่มคำ 2 คำ
 - 1.2 กลุ่มคำ 3 คำ
 - 1.3 กลุ่มคำ 4 คำ

กิจกรรม

1. ครูนำบัตรคำคล้องจอง ชนิด 1 คำ, 2 คำ, และ 3 คำ ใส่กระเป๋าหนังให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

2. ให้นักเรียนสังเกตข้อความในบัตรคำว่ามีลักษณะการใช้คำอย่างไร

3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและวิธีการต่อคำคล้องจอง

ลักษณะของการสัมผัสคล้องจอง

1) กลุ่มคำ 2 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำแรกของกลุ่มหลัง เช่น ดอก

ไม้ ในสวน ชวนชม ดมดอม

2) กลุ่มคำ 3 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำที่ 1 หรือคำที่ 2 ของกลุ่มหลัง

เช่น คำคินี่ มีดวงดาว พรั่งพรูฟ้า

3) กลุ่มคำ 4 คำ คำสุดท้ายของกลุ่มหน้า สัมผัสกับคำที่ 1 หรือ คำที่ 2 คำที่ 3 ของกลุ่มหลัง เช่น เราเป็นนักเรียน อ่านเขียนฝึกฝน ควบคุมตนเอง

4. ครูบอกข้อความ 1 ข้อความแล้วให้นักเรียนต่อคำคล้องจองด้วยปากเปล่าทีละคน

5. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน ครูแจกบัตรคำคล้องจองให้นักเรียนแต่ละกลุ่มให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันต่อบัตรคำคล้องจองให้ถูกต้อง

6. ให้ตัวแทนกลุ่มอ่านคำคล้องจองให้ถูกต้อง

7. ครูแจกแบบฝึกการเขียนคำคล้องจอง ให้นักเรียนอ่านคำสั่งแล้วลงมือปฏิบัติ

8. ครูซักถามปัญหานักเรียนเกี่ยวกับการทำแบบฝึก

9. นักเรียนเสนอผลงาน ครูตรวจแบบฝึกพร้อมให้ข้อเสนอแนะ

สื่อการสอน

1. บัตรคำคล้องจอง
2. กระดาษแผ่น
3. แบบฝึกการจัดคำคล้องจอง

การประเมินผล

1. จากการสังเกตการทำงาน
2. จากการตรวจแบบฝึก

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง สัมผัส ตามฉันทลักษณ์

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

บทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 1 บท มี 2 คณะ คณะละ 2 วรรค วรรคหน้า 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ มีการสัมผัสระหว่างวรรคและสัมผัสระหว่างบท

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะการสัมผัสตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 ได้
2. ลากเส้นโยงสัมผัสคล้องจองตามแผนผังกาพย์ยานี 11 ได้

เนื้อหา

1. ฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11

กิจกรรม

1. ครูนำแผนภูมิบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ให้นักเรียนอ่าน ดังนี้

มวลผู้ซูปรีชา	เสาะวิทยาไม่ห่างเหิน
ผิดชอบกอบไม่เกิน	รู้ดำเนินตามเหตุผล
ชื่อว่าปรีดาดี	ผิดชอบมีพิจารณา
ผู้นั้นจักพลันดล	พิพัฒน์พันจักพรรณนา
2. ครูให้นักเรียนสังเกตดูจำนวนคำที่มีอยู่ในบทร้อยกรองในแต่ละบรรทัด
3. ครูนำแผนผังกาพย์ยานี 11 ติดบนกระดานดำ และอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงรูปแบบฉันทลักษณ์ ดังนี้

จำนวนคำ : บทหนึ่งมี 4 วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ

การสัมผัส : คำสุดท้ายของวรรคแรกสัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 3 ของวรรคที่ 2

คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3

คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 อาจสัมผัสกับคำที่ 1 หรือ 3 ของวรรคที่ 4

หรือไม่มีสัมผัสก็ได้

การส่งสัมผัสระหว่างบท : คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทก่อน สัมผัสกับคำ
สุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทหลัง

0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0

4. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนศึกษาและลงมือปฏิบัติ
5. ครูตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
2. แบบฝึกหัดโยงสัมผัสตามฉันทลักษณ์

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานของนักเรียน
2. ฟังจากการบอกลักษณะฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
3. จากการตรวจแบบฝึก

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง หลักการเขียนบทร้อยกรอง

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

ความเข้าใจในหลักการเขียนบทร้อยกรองจะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เขียนสามารถเขียนบทร้อยกรองได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของเนื้อความในบทร้อยกรองที่ผู้เขียนได้เขียนไว้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายหลักในการเขียนบทร้อยกรองได้
2. กำหนดเรื่องและจุดมุ่งหมายในการเขียนบทร้อยกรองได้
3. ใช้คำศัพท์ในการเขียนบทร้อยกรองได้เหมาะสม

เนื้อหา

1. หลักการเขียนบทร้อยกรอง

กิจกรรม

1. ครูสนทนาซักถามนักเรียนถึงวิธีการเขียนบทร้อยกรองของนักเรียน
2. ครูอธิบายถึงหลักการเขียนบทร้อยกรอง ดังนี้
 - 2.1 ต้องกำหนดเรื่องและจุดมุ่งหมายของการเขียน จะเขียนเรื่องอะไร เริ่มต้นอย่างไร การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง
 - 2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการเขียนว่าจะเขียนเพื่ออะไร
 - 2.3 คำที่ใช้ในการเขียน ควรใช้คำที่พูด อ่าน และเขียนโดยทั่วไป
 - 2.4 ใจความของบทร้อยกรองจะต้องเป็นเรื่องเดียวกัน มีความต่อเนื่องกันไปจนจบ
3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดเรื่องและจุดมุ่งหมายของการเขียนว่า จะเขียนเรื่องอะไร มีการเริ่มต้น การดำเนินเรื่องและจบเรื่องอย่างไร
4. ให้ตัวแทนกลุ่มนำมาเสนอผลงาน

5. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนพร้อมทั้งอธิบายคำสั่งในการทำแบบฝึกและให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

6. ครูคอยแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการทำแบบฝึก

7. ครูตรวจแบบฝึกและให้ข้อเสนอแนะ

สื่อการสอน

1. แบบฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานของนักเรียน

2. จากการตรวจแบบฝึก

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การปรับเปลี่ยนร่วมเขียน

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

การฝึกใช้คำและการนำประโยคมาเรียบเรียงให้เป็นร้อยกรอง หากผู้เขียนบทร้อยกรอง มีการฝึกฝนบ่อยๆ จะทำให้มีความเข้าใจในลักษณะสัมผัสของบทร้อยกรองและสามารถเขียนบทร้อยกรองได้ดีขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อกำหนดบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ให้ นักเรียนสามารถนำมาเรียงให้ถูกต้องตามสัมผัสและฉันทลักษณ์ได้
2. เดิมวรรคตอนของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ที่ขาดหายไปได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การเรียบเรียงร้อยกรองให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
2. การใช้คำที่ถูกต้องและเหมาะสมตามสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน

กิจกรรม

1. ครูนำแผนภูมิบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ติดบนกระดานดำให้นักเรียนอ่านและช่วยกันโยงสัมผัสให้ถูกต้อง
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน จากนั้นแจกแถบวรรคที่เป็นบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จำนวน 2 บท (8 วรรค) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงแถบวรรคเป็นบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องตามสัมผัสคล้องจองและใจความสอดคล้องกัน
4. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
5. ครูนำบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ที่มีการใช้คำที่ยังไม่เหมาะสมในบางแห่งติดบนกระดานให้นักเรียนดูและให้นักเรียนช่วยกันสังเกตว่ามีคำใดบ้างที่ยังใช้ไม่เหมาะสม และควรจะเปลี่ยนมาใช้คำใดแทนจึงจะถูกต้องและเหมาะสม

6. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนพร้อมทั้งแนะนำวิธีทำแก่นักเรียนจากนั้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

7. ครูซักถามนักเรียนและคอยแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาในขณะที่ทำแบบฝึก

8. ครูตรวจผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการสอน

1. แถบบรรดบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
2. แผนภูมิบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11
3. แบบฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานของนักเรียน
2. จากผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

ความคิดรวบยอด

การเขียนร้อยกรองนั้นผู้เขียนจะต้องเข้าใจหลักในการเขียนรูปแบบฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองที่จะเขียน ตลอดจนการใช้สำนวนภาษาที่ถูกต้องและเหมาะสม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อขึ้นต้นบทร้อยกรองให้ นักเรียนสามารถเขียนต่อจนจบและมีใจความที่สอดคล้องกันได้
2. เมื่อกำหนดหัวข้อและรูปภาพให้ นักเรียนสามารถเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ได้

เนื้อหา

1. ฝึกเขียนบทร้อยกรอง
 - 1.1 บทร้อยกรองที่ขึ้นต้นให้
 - 1.2 หัวข้อที่กำหนดให้
 - 1.3 ภาพที่กำหนดให้

กิจกรรม

1. ครูทบทวนให้นักเรียนคำนึงถึงหลักการเขียนและวางแผนการเขียนบทร้อยกรอง
2. ครูนำแผนภูมิที่ขึ้นต้นบทร้อยกรอง ประมาณ 2 วรรค ติดบนกระดานดำให้นักเรียนดู
3. ให้นักเรียนช่วยกันต่อบทร้อยกรองจนจบและให้มีใจความสอดคล้องกัน
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 อย่างน้อย 1 บท ตามหัวข้อและรูปภาพที่ครูกำหนดให้ โดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้
5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนหน้าชั้นเรียน
6. ครูแจกแบบฝึกแก่นักเรียน ให้นักเรียนอ่านคำสั่งเมื่อเข้าใจแล้วให้ลงมือปฏิบัติ
7. ครูตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำพร้อมให้คำแนะนำในการนำไปเขียนครั้งต่อไป

สื่อการสอน

1. แผนภูมิบทร้อยกรอง
2. ภาพน้ำตก
3. กระดาษขาว

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานของนักเรียน
2. จากผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

ตอนที่ 2

แผนการสอนที่ 8 - 15

ความคิดรวบยอด

เนื้อหาและแนวคิดที่ได้จากบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ สามารถนำมาฝึกเขียนบทร้อยกรอง กาพย์ยานี 11 ได้ โดยมีขั้นตอนการฝึกดังนี้

1. การฝึกเขียนร้อยเรียงความคิดตน
2. การฝึกฝนรู้สัมผัส
3. การฝึกจัดคำคล้องจอง
4. การฝึกสัมผัสตามฉันทลักษณ์
5. การฝึกความเข้าใจหลักการเขียน
6. การฝึกปรับเปลี่ยนร่วมเขียน
7. การฝึกเขียนกาพย์ยานี 11

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เขียนร้อยเรียงความคิดตนเองได้
2. เขียนคำที่สัมผัสกันได้
3. เขียนคำคล้องจองได้
4. โยงสัมผัสตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ได้
5. บอกจุดมุ่งหมายในการเขียนบทร้อยกรองได้
6. เขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากประโยค, หัวข้อ, และรูปภาพที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

การฝึกเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากเนื้อหาและแนวคิดที่ได้จากบทร้อยกรองในเรื่องต่อไปนี้

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ความรู้อาจเรียนทันกันหมด”
2. บทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
3. บทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
4. บทร้อยกรองเรื่อง “ศรีธนญชัย”

5. บทร้อยกรองเรื่อง “โลกปัจจุบัน”
6. บทร้อยกรองเรื่อง “ชนนก”
7. บทร้อยกรองเรื่อง “ดอกไม้ม”
8. บทร้อยกรองเรื่อง “แม่น้อยน้อยของช้อยเอง”

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การเขียนภาพย่ยานี 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “ความรู้้อาจเรียนทันกันหมด”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองได้
2. เขียนคำคล้องจองจากคำและภาพที่กำหนดให้ได้
3. เขียนบทร้อยกรองภาพย่ยานี 11 จากแนวคิดในบทร้อยกรองเรื่องความรู้้อาจเรียนทันกันหมด ได้อย่างน้อย 1 บท

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ความรู้้อาจเรียนทันกันหมด” ในหนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทที่ 2 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “ความรู้้อาจเรียนทันกันหมด”
2. ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาในบทร้อยกรองที่อ่าน
3. ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจองจากคำที่กำหนดให้ดังนี้ ฝูงชน กระต้าง
4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง
5. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนอ่านคำสั่งเมื่อเข้าใจแล้วลงมือปฏิบัติ
6. ครูคอยให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการทำแบบฝึก
7. ครูตรวจแบบฝึกหัดที่นักเรียนทำและให้คำแนะนำในการเขียนครั้งต่อไป

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ความรู้้อาจเรียนทันกันหมด
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. ฟังจากการสนทนากับนักเรียน
2. สังเกตการทำงานของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง ความรู้อาจเรียนทันกันหมด

ฝูงชนกำเนตคล้าย	คลึงกัน
ใหญ่ย่อมเพศผิวพรรณ	แพกบ้าง
ความรู้อาจเรียนทัน	กันหมด
เว้นแต่ชั่วดีกระต่าง	หอนแก้ฤาไหว

แผนการสอนที่ 9

เรื่อง การเขียนภาพย่ำนี 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “โทษของการพนัน”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกแนวคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน” ได้
2. หาคำสัมผัสคล้องจองในบทร้อยกรองได้
3. เขียนบทร้อยกรองภาพย่ำนี 11 ต่อจากประโยคที่ขึ้นต้นให้ได้ อย่างน้อย 1 บท
4. นำบทร้อยกรองที่กำหนดให้มาเรียงให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและเนื้อความได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน” ในหนังสือภาษาไทยชั้น ป. 5 บทที่ 3 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
2. ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายเนื้อเรื่องจากบทร้อยกรอง
3. ให้นักเรียนเสนอข้อคิดที่ตนเองได้จากการอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
4. ให้นักเรียนหาคำที่สัมผัสคล้องจองกับคำที่ครูกำหนดให้ในบทร้อยกรองเช่น เวร, ทรัพย์
5. ครูแจกแบบฝึกพร้อมทั้งอธิบายคำสั่งในแบบฝึกให้นักเรียนเข้าใจและให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ
6. ครูตรวจแบบฝึกและให้คำแนะนำ

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “โทษของการพนัน”
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานของนักเรียน
2. จากการเสนอข้อคิดของนักเรียนที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่องโทษของการพนัน

การพนันนั้นดีมีโฉน	ยามเล่นได้ก่อเวรเล่นไม่หยุด
คราวพ่ายแพ้สำหรับทรัพย์เสื่อมทรุด	เสียดายสุดแสนขัดมนันสนัก
หมดผู้ที่เชื่อ อถือหรือจะกล่าว	ขอลูกสาวแม่พ่อเขาก็ผลัก
ไม่มีใครสมาคมนิยมรัก	หาน้ำหนักข้างดีไม่มีเลย

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การเขียนภาพยนตร์ 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ” ได้ถูกต้องตามจังหวะ
2. อภิปรายความหมายของคำและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองได้
3. โยงสัมผัสคล้องจองจากบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
4. เขียนบทร้อยกรองเรื่องความคิดตนจากข้อความที่กำหนดให้ได้
5. เขียนบทร้อยกรองภาพยนตร์ 11 จากหัวข้อที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป.5 บทที่ 4 ในภาค

ผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
2. ครูนำบัตรคำยากให้นักเรียนอ่านและสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคำในบทร้อยกรอง

ที่อ่าน

3. ให้นักเรียนโยงสัมผัสจากบทร้อยกรองเรื่อง “ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ”
4. ครูแจกแบบฝึกและให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสั่งในแบบฝึกจากนั้นให้นักเรียน

ลงมือปฏิบัติ

5. ครูตรวจแบบฝึกและให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียน

สื่อการสอน

1. บัตรคำยากจากบทร้อยกรอง
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคำยากในบทร้อยกรอง
2. จากการโยงสัมพันธ์สบทร้อยกรองของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

มวลมนุษย์ผู้เปรี๊ยะ
 เพราะใครไผ่ศึกษา
 รู้กิจผิดชอบหา
 นี้แหละบุคคลผู้

มวลผู้ชูปรีชา
 ผิดชอบกอบไม่เก็น
 ชื่อว่าปรีดี
 ผู้นั้นจักพลันดล
 ควรเราผู้เยาว์วัย
 อบรมบ่มวิทยา
 ชั้นนี้จักชื่อว่า
 ต้องหัดตัดสันดาน
 สังกะตตามเหตุผล
 ดั่งนี้จึงชื่อว่า
 มีดพร้าถาหินให้
 ถ้าใช้มีดไม่เป็น
 เมื่อใดใช้มีดเป็น
 ปัญญากล่าวมานั้น

ปรีชา เชี่ยวแฮ
 ลั่งรู้
 เหตุสอดส่องนา
 เพียรด้วยความเจริญ

เสาะวิทยาไม่ห่างเหิน
 รู้ดำเนินตามเหตุผล
 ผิดชอบมีพิจารณา
 พินิจค้นพันจักพรรณนา
 จงใส่ใจการศึกษา
 ประุงปรีชาให้เชี่ยวชาญ
 มีปัญญาไม่สมฐาน
 กอบวิจารณ์ใช้ปัญญา
 ผิดชอบยลด้วยปรีชา
 มีปัญญาอย่างเพียบเพ็ญ
 มีดคมได้มียากเย็น
 พันคนเล่นโทชมหันต์
 กอบกิจเห็นคุณอนันต์
 เปรียบได้กับกับคัสตรา

แผนการสอนที่ 11

เรื่อง การเขียนภาพย่ำนี 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “ศรีธนูชัย”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองได้
2. จับคู่คำที่สัมผัสคล้องจองกันจากคำที่กำหนดให้ได้
3. จับคู่คำที่มีความหมายเหมือนกันจากคำที่กำหนดให้ได้
4. โยงสัมผัสบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ได้ถูกต้องตามลักษณะแผนผังบังคับ
5. เขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากหัวข้อที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ศรีธนูชัย” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 5 บทที่ 5 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง “ศรีธนูชัย” โดยอ่านออกเสียงธรรมดา
2. ครูให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองดังนี้
 - 2.1 ศรีธนูชัยทำอะไรจึงสามารถทำให้พระราชาเสด็จลงสรงน้ำได้
 - 2.2 ศรีธนูชัยทำอะไรจึงหาช้างเผือกมาถวายพระราชาได้
 - 2.3 จากเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองนี้ศรีธนูชัยเป็นคนเช่นไร
3. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายและให้ความหมายของคำยากที่อยู่ในบทร้อยกรอง
4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง
5. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนศึกษาคำสั่งและลงมือปฏิบัติ
6. ครูตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ศรีธนูชัย”
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการสนทนาซักถาม
2. จากการสังเกตการทำงานของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง ศรีธนูชัย

ตอนหลอกลงน้ำ

วันหนึ่งต่อมา	องค์พระราชา
ทรงผ่นกายา	ตำหนักชลธี
มหาดเล็กเด็กชา	พร้อมหน้าอัญชลี
เฝ้าพระภูมิ	รวมทั้งศรีธนูชัย
“แนะ ไอ้ชัยอะ	เอ็งลองเอาชนะ
หลอกกุลงสระ	สักที่ได้ไหม”
ธนูชัยตอบ “เคล็ด	ถ้าเสด็จลงไป
หลอกให้ขึ้นใหม่	พอไม่ขัดข้อง”
เป็นอันตกลง	ทรงถอดเครื่องทรง
เตรียมเสด็จลงสระ	ในลำน้ำนอง
ครั้นได้ลงน้ำ	ก็ตำร้สก้อง
“เอาเอ็งจงลอง	สำแดงกลเม็ด”
ธนูชัยแก้ว่า	“รับสั่งให้ทำ
คือหลอกลงน้ำ	เป็นอันสำเร็จ”
สรวลพลางตรัสพลาง	แพ้อย่างเด็ดเด็ด
ไม่ทันรู้เคล็ด	สติ จขึ้นบันได

ตอนช้างเผือกงาดำ

วันหนึ่งภูบาล	ทรงคิดเป็นพาล
จึงมีโองการ	สังศรีธัญชัย
ธัญชัยไปตรอง	ทำนองทางใด
จึงจักหาได้	ช้างเผือกงาดำ
ผูกหุ่นด้วยฟาง	ให้เป็นรูปช้าง
เรียบร้อยทุกอย่าง	ถูกต้องตามคำ
นำถวายราชา	ทรงตำระยา
เล่ห์กลมึงทำ	ผูกหุ่นเป็นช้าง
ธัญชัยทูลชี้	ทรงดูให้ดี
คงเห็นทันที	ว่าถูกทุกอย่าง
สมเด็จพระจอมรินทร์	ได้ยืมมันอ้าง
เสด็จดูช้างช้าง	จึงเห็นมันทำ
หุ่นช้างตัวใหญ่	เผื่อประดับไว้
งาประดับงาให้	ดำได้ตั้งคำ
ภุทธสรวลว่า	ปัญญามึงล้ำ
ช้างเผือกงาดำ	ได้จริงดังว่า

แผนการสอนที่ 12

เรื่อง การเขียนภาพยानी 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง โลกปัจจุบัน

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในบทร้อยกรองเรื่อง “โลกปัจจุบัน” ได้
2. เขียนร้อยเรียงความคิดจากเรื่อง “โลกปัจจุบัน” ได้
3. บอกคำสัมผัสคล้องจองจากคำที่กำหนดให้ได้
4. เขียนบทร้อยกรองภาพยानी 11 จากเรื่องที่กำหนดให้ได้ อย่างน้อย 1 บท
5. เลือกข้อความที่กำหนดให้มาเติมในบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “โลกปัจจุบัน” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 5 บทที่ 6 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “โลกปัจจุบัน” โดยอ่านเป็นทำนองเสนาะ
2. ครูสนทนากับนักเรียนและตั้งคำถามเกี่ยวกับบทร้อยกรอง ดังนี้
 - 2.1 บทร้อยกรองกล่าวถึงอะไร
 - 2.2 เนื้อหาในบทร้อยกรองให้ข้อคิดอะไรบ้าง
3. ให้นักเรียนบอกคำที่สัมผัสในบทร้อยกรอง
4. ให้นักเรียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับโลกปัจจุบันตามความคิดของนักเรียน
5. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งบทร้อยกรองภาพยानी 11 จากเรื่องโลกปัจจุบัน 1 บท
6. ครูแจกแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนอ่านคำสั่งและฝึกปฏิบัติ ครูคอยแนะนำในการปฏิบัติ
7. นักเรียนส่งผลงาน ครูตรวจผลงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงงานครั้งต่อไป

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “โลกปัจจุบัน”
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการอภิปรายและตอบคำถามของนักเรียน
2. จากการสังเกตการทำงาน ofนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง โลกปัจจุบัน

โลกเราทุกวันนี้	มันมีแปลกแปลก
ผิดกับแรกแรก	ที่โลกเกิดมา
ตึกรามบ้านช่อง	หอห้องโสภา
ตึกสูงเทียมฟ้า	บ้านแข่งดวงดาว
นักปราชญ์ทั้งหลาย	มากมายคิดแต่ง
สร้างยานดัดแปลง	ส่งขึ้นสู่อาว
เดินทางไปมา	เวลาไม่ยาว
เที่ยวไปทุกคราว	ไม่มีทุกข์ทน
การเจ็บการป่วย	หมอช่วยให้หาย
เจ็บป่วยโรคร้าย	ไม่ตายทุกคน
แพทย์เก่งรักษา	หยุดยาคิดค้น
คนป่วยช่วยชนม์	ให้ดลสุชี
เครื่องเล่นมากมาย	หลากหลายบันเทิง
ดนตรีรื่นเรียง	ภาพยนตร์ก็มี
สำราญทุกอย่าง	อย่างร้ายความดี
คนเราเดี๋ยวนี้	ชักหลงมัวเมา

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง การเขียนกาพย์ยานี 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “ชมนก”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายเนื้อหาและข้อคิดจากบทร้อยกรองเรื่อง “ชมนก” ได้
2. เขียนแสดงความคิดของตนเองจากภาพที่กำหนดให้ได้
3. เขียนต่อคำสัมผัสคล้องจองจากข้อความที่กำหนดให้ได้
4. เลือกคำมาเติมส่วนที่ขาดหายไปในบทร้อยกรองให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและใจความสอดคล้องกันได้
5. เขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากภาพที่กำหนดให้ได้ อย่างน้อย 1 บท

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ชมนก” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 5 บทที่ 7 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านในบทร้อยกรองเรื่อง “ชมนก”
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาและข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรองเรื่อง “ชมนก”
3. ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดจากภาพที่กำหนดให้
4. ให้นักเรียนคำสัมผัสคล้องจองจากคำที่กำหนดให้
5. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนอ่านคำสั่งเมื่อเข้าใจแล้วให้ลงมือปฏิบัติ
6. ครูซักถามปัญหาในการทำแบบฝึกและช่วยแนะนำเมื่อนักเรียนมีปัญหา
7. นักเรียนส่งผลงาน ครูตรวจและให้ข้อเสนอแนะ

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ชมนก”
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการสนทนาอภิปราย
2. สังเกตการทำงานของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง ชมนก

ดูทุ่งกว้างบางเวกหมอกเมฆมืด
 ฝูงวิหคนกกาเที่ยวหากิน
 บ้างเดินดินบินว่อนขึ้นร่อนร้อง
 ค้อนหอยย่องมองปลาแข่งขายาว
 กระทุงทองส่องเลื่อนดูเกลื่อนกลาด
 มีต่างต่างนกกระยางกรอกนกดอกบัว
 นกกระจาบขาคุ่มอีลุ้มร้อน
 เห็นยางเจ้าเขาจับคอยสับปลา

บรรพตพิตภูพานาสิณห์
 ตามที่ถิ่นเขตแคว้นทุกแดนดาว
 ริมขอบหนองนกดระกรุมคุ่มคุ่มขาว
 อีโง้งก้าวโง้งแก้งเข่งตัว
 ไม่คลาดคลาดเคลียเหมือนเมื่อยผ้า
 เทียวเดินยั่วเยี้ยย่องที่ท้องนา
 ดูว่าว่อนเวียนเร่ในเวหา
 นกกระสาช้องช้องค้อยย่องเดิน

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การเขียนกาพย์ยานี 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง “ดอกไม้”

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในบทร้อยกรองที่อ่านได้
2. เขียนคำที่สัมพันธ์กับคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. เขียนร้อยเรียงความคิดตนจากหัวข้อที่กำหนดให้ได้
4. เติมคำหรือข้อความในบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ในส่วนที่ขาดหายไปได้ถูกต้อง
5. เขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากแนวคิดในบทร้อยกรองเรื่อง “ดอกไม้” ได้อย่างน้อย

1 บท

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ดอกไม้” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 5 บทที่ 9 ในภาคผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง “ดอกไม้”
2. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาในบทร้อยกรอง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง
4. ให้นักเรียนร้อยเรียงความคิดของตนจากคำที่กำหนดให้ เช่น
 - 4.1 ดอกไม้
 - 4.2 พวงมาลัย ฯลฯ
5. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนและอธิบายคำสั่งให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ
6. ครูตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำพร้อมแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “ดอกไม้”
2. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการร่วมอภิปรายของนักเรียน
2. จากการสังเกตการทำงานของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกหัดที่นักเรียนทำ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง ดอกไม้

ดอกเอ๋ยดอกพิกุล
 ร้อยมาลัยใส่ก็ได้ทั้งไม้แพง
 ดินสอพองเผาไฟแทรกไปด้วย
 หล่นไต้ต้นเกลื่อนกลาดดาษดา
 พุทธเอ๋ยพุทธชาด
 ร้อยมาลัยใส่เมลิเมื่อมีงาน
 ทั้งน้ำอบน้ำมันก็กลิ่นได้
 มนุษย์ใต้อยากจะให้คนนิยม

เหล่าตรุษเก็บสนุกทุกหนแห่ง
 เด็กแดงแดงเป็นผดใช้บดทา
 ทำให้ช่วยแก้คันแล้วบรรเทา
 เก็บแต่งกายาเล่นเย็นสบายใจเอ๋ย
 ชาวสะอาดดอกย้อมกลิ่นหอมหวาน
 หรือจัดพานประดับประดาหอมนำชม
 สตรีงามชอบใช้ไว้แซมผม
 หมั่นอบรมซื้อไว้ให้ดีเอ๋ย

แผนการสอนที่ 15

เรื่อง การเขียนภาพยानी 11 จากแนวคิดบทร้อยกรอง
เรื่อง แม่น้อยน้อยของช้อยเอง

เวลา 3 คาบ (1 ชั่วโมง)

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เขียนแสดงความคิดของตนจากข้อความที่กำหนดให้ได้
2. โยงสัมผัสคำคล้องจองจากบทร้อยกรองภาพยानी 11 ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง
3. นำกลุ่มคำที่กำหนดให้ต่อบทร้อยกรองภาพยानी 11 ได้ถูกต้อง
4. เขียนคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้ได้
5. เขียนบทร้อยกรองภาพยानी 11 จากเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

1. บทร้อยกรองเรื่อง “แม่น้อยน้อยของช้อยเอง” ในหนังสือเรียนภาษาไทยชั้น ป. 5 ในภาค

ผนวก

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำยากในบทร้อยกรอง เช่น ราตรี พินิจ นิทรา ลาวลีย์ ซาบซ่าน ตาลตล คณนา พัททศ ละมุนละไม
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองเรื่อง “แม่น้อยน้อยของช้อยเอง” โดยอ่านเป็นทำนองเสนาะ
3. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าว่าเรื่องเกี่ยวกับแม่ของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟัง
4. ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำว่า “แม่”
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดและความรู้ที่ได้จากบทร้อยกรอง
6. ครูแจกแบบฝึกให้นักเรียนศึกษาและอ่านคำสั่งเมื่อเข้าใจแล้วให้ลงมือปฏิบัติ
7. ครูตรวจแบบฝึกและเสนอตัวอย่างผลงานของนักเรียน

สื่อการสอน

1. บทร้อยกรองเรื่อง “แม่น้อยน้อยของช้อยเอง”
2. บัตรคำ คำยากจากบทร้อยกรอง
3. แบบฝึก

การประเมินผล

1. จากการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
2. สังเกตการทำงานของนักเรียน
3. จากการตรวจแบบฝึกที่นักเรียนทำ

ภาคผนวก

บทร้อยกรองเรื่อง แม่น้อยน้อยของช้อยเอง

ยามราตรีที่ฉันนั้นหลับสนิท

ใครมายืนชมชดพินิจฉัน

ใครยิ้มรื้นเมื่อฉันตื่นนิทรากลัน

ใครคนนั้นแม่น้อยน้อยของช้อยเอง

บ่มีสั้ยให้ฉันตื่นใครเล่า

สวดเบาเบาอยู่กับฉันขยับเคร่ง

ใครเล่าหน้าเหมือนนางฟ้าลาวัลย์ละเวง

เมื่อแลเล็งก็ทีแม่ของตุ

ใครหนอยินบ่นพึมพำสำเนียงหวาน

เสียงซาบซาบดาลตลคนทุกผู้

ถึงเห็นฉันไม่รู้ผิดก็คิดรู้

แท้คนนั้นแม่ของตุใช่คนไกล

ใครเล่าช่างแสนดีมีใจอ่อน

แกผู้ร่อนยากแค้นหิวแขวนไส้

ใครเล่าสอนให้ฉันรู้ทานมัย

ผู้นั้นไซ้แม่ของฉันนั้นแหละหนา

ใครเล่าหนอแนะฉันมั่นในรัก

โดยไม่พักใจรำลึกนึกถึงข้า

ช่างรักฉันยิ่งกว่าตนพันคนหนา

ไอ้แม่ของลูกยาใช่คนใด

เมื่อถึงคราวชรามาเยือนแม่

คราวนี้แลฉันจักพิทักษ์ให้

ใครเล่าต้องสนองพระคุณละมุนละไม

คนนั้นไซ้คือฉันแน่ลูกแม่เอ๋ย

ภาคผนวก ค

แบบฝึกทักษะการเขียนบรรยายโครงข่ายยานี 11

แบบฝึกที่ 1

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนแสดงความคิดของตนเองเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดให้ โดยเขียนให้มีข้อความต่อเนื่อง เป็นเรื่องเดียวกันและเป็นภาษาร้อยแก้ว

ตัวอย่าง ผู้หญิง : ผู้หญิงเปรียบเหมือนดอกไม้
 มีความนุ่มนวลอ่อนไหว
 มีกิริยาอ่อนโยนเรียบร้อย
 บางครั้งเข้มแข็งเหมือนผู้ชาย

ตำรวจ :

.....

.....

.....

ชานา :

.....

.....

.....

โรงเรียน :

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 2

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำที่สัมพันธ์กับคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ตัวอย่าง	คำที่กำหนด			คำสัมพันธ์		
	หมาย	ยาย	ชาย	หลาย	ง่าย	ร้าย
ทวน
หยก
คราม
เลย
เนตร

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนหาคำสัมพันธ์จากบทร้อยกรองและบทเพลงต่อไปนี้

วันเดือนปีที่ลืขิตชีวิตใหม่
 ดอกไม้ขาวพราวป่าเปลี่ยนเขียวขจี
 ได้รู้รสแห่งความยากที่อยากรู้
 ถูกเค้นข่มขูดมาสารพัน

การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ได้คลายคลี่
 ย่อมเกิดมีหลังร้อนแล้งแห่งวาววัน
 ความเป็นอยู่ของผู้คนที่ทนกลั่น
 สะเทือนขวัญสุดจะพรั้มเป็นคำกลอน

ตัวอย่าง ขาว - พราว

.....

.....

.....

.....

.....

เดือนเพ็ญสวยเย็นเห็นอร่าม
แสงจันทร์นวลชวนใจข้า

นภาแจ่มนวลดูงาม
คิดถึงถิ่นที่จากมา

เย็นชื่นหนอยามเมื่อลมพัดมา
คิดถึงบ้านนาบ้านเรือนที่เคยเนา

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 3

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงคำสัมผัสคล้องจองจากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	ลมพัด	กวัดแกว่ง	แบ่งปัน	ฉันทนอน	ตอนค่ำ
	เราเป็นเด็ก	ยังเล็กอยู่	ครูสอนไว้	ตั้งใจเรียน	เพียรศึกษา
	ฉันไปโรงเรียน	ต้องเพียรศึกษา	เร่งหาความรู้	เชิดชูศักดิ์ศรี	มีความรอบรู้
	วันเดือนปี	ที่ผ่านมา	มีค่ายิ่ง	กว่าสิ่งใด	ใครรู้บ้าง
	นกน้อยบินไป	ลูกไก่เดินเที่ยว	นกเหยี่ยวบินถลา	นกกาบินร่อน	เมื่อถึงตอนเย็น
	ฝนตก	นกร้อง	ก้องป่า	นำฟัง	จิ่งเลย

2. คำสั่ง

นำข้อความที่กำหนดให้มาเรียงสัมผัสคล้องจอง

ตัวอย่าง	ไกลกัน	มีน้อง	ฝันดี	ก้องไพเราะ	นกร้อง
	นกร้อง	ก้องไพเราะ	ไกลกัน	ฝันดี	มีน้อง
	ทนต่อสู้	ไร้ทุกข์เข็ญ	จะพบสุข	รู้มานะ	ชีวิตคน

ด้วยการช่วยกัน แผ่นดินของไทย ผูกพันไมตรี ร่มรื่นขึ้นบาน กว้างใหญ่ไพศาล

ซื่อง่าย หรือ ปรีกษา ลองทำ ขายคล่อง

ลูกหมาหลงทาง ลูกเปิดเดินไป ลูกข้างเดินหนี ลูกโก่เดินมา ลูกหมื่นนอนหลับ

คุณค่ามากมาย ผุงสัตว์นาน ต้นน้ำลำธาร ควรที่อนุรักษ์ อาหารจากป่า

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจองต่อจากคำที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง

โรงเรียน	เขียนอ่าน	ทานข้าว	บ่าวไพร่	ไข่เปิด
หนังสือ
ต้นไม้
แผ่นดินไทย
คำศึนนี้
แม่น้ำลำธาร

แบบฝึกที่ 4

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนลากเส้นโยงสัมผัสคำคล้องจองตามแผนผังของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากบทร้อยกรองที่กำหนดให้

ตัวอย่าง	เมืองไทยนี้ดียิ่ง	ทุกสิ่งมีพร้อมสรรพ
	แผ่นดินสมบูรณ์ครั้น	ทำให้ฉันรักเมืองไทย
	หยาดฝนหล่นเปาะเปะ	ทิ้งดินและย่ำไปมา
	ฝนหล่นบนหลังคา	ร่วลงมาตัวเปียกปอน
	หน้าร้อนแสนอ่อนใจ	ร้อนกระไรไม่ช่างชา
	ร้อนแรงแสงแดดจ้า	สุรียาไม่ปราณี
	เหงื่อไหลไคลย้อยหยด	ตักน้ำรดอีกพัควี
	ร้อนรุกทุกนาที	หนีไม่พ้นต้องทนเอา

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำในบทร้อยกรองที่เขียนไม่ถูกต้องตามลักษณะของสัมผัสของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11

ตัวอย่าง	เมืองไทยนี้ดียิ่ง	มีทุกอย่างที่สร้างสรรค์
	แผ่นดินสมบูรณ์ครั้น	ทำให้ฉันรักเมืองไทย
	เขียนสดของพืชผล	พาผู้ชมให้สดใส
	เริงรำเบิกบานใจ	พืชผลได้ราคาดี
	บ้านเรือนอยู่ใกล้ชิด	ไม่หวาดหวั่นเปล่าเปลี่ยวใจ
	มีงานการสิ่งใด	เราก็ได้ช่วยเหลือกัน

เพื่อนรักน้ำใจรู้
ใช้นุ่นใช้ผงฝุ่น
ผิดพลั้งอภัยเพื่อน
พอกล้าพอกกลืนกิน

โอบเอยชะโอบเอื้อ
โยงฝืนอันสุนทร
เย็นโลมเมื่อชมฟ้า
ระจับดับร้อนหนาว

ใส่น้ำคูที่ชั้นลง
แต่หนักแน่นดังแผ่นดิน
ค่อยดึงเตือนไม่ตีว่า
ก็ข่มบ้างอุเบกขา

ถึงใจใจเจ้าไยดี
น้อมอมมิ่งกมลชน
ระเหยแห่งทุกแห่งหน
ด้วยมนตร์ร้ายรำพายมา

แบบฝึกที่ 5

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนบอกจุดมุ่งหมายของเรื่องที่กำหนดให้เพื่อจะเขียนเป็นบทร้อยกรอง

ตัวอย่าง

บ้าน : บรรยายถึงความสำคัญของบ้าน..สมาชิกที่ร่วมอาศัย
อยู่ในบ้านกิจกรรมที่จะต้องทำภายในบ้าน

ฤดูหนาว :

ประเทศไทย :

วันสงกรานต์ :

2. คำสั่ง

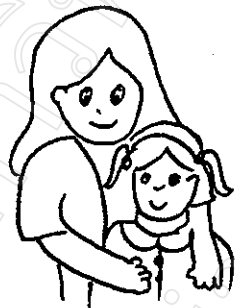
ให้นักเรียนโยงคำที่มีความหมายเหมือนกันให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง	ราตรี	กลางคืน		
	กิน	ดอกไม้	หัว	นที
	กายา	สมี	หมา	สุกร
	ผิว	รับประทาน	แม่น้ำ	นรี
	นก	สุนัข	มาลี	ร่างกาย
	หมู	วิหค	ผู้หญิง	ศรีษะ

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนกำหนดเรื่องและบอกจุดมุ่งหมายจากภาพที่กำหนดให้เพื่อนำไปเขียนบรรยายกรอง

ตัวอย่าง

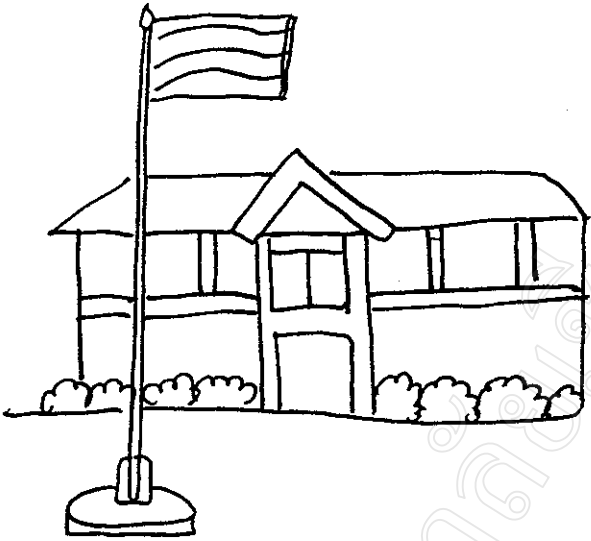

เรื่อง แม่ของฉัน

บรรยายถึงพระคุณแม่ ความรักที่แม่มีต่อลูก
เริ่มจากความหมายของคำว่าแม่ แม่อบรมเลี้ยง
ดูลูกจนเติบโตใหญ่ และการตอบแทนบุญคุณของ
แม่

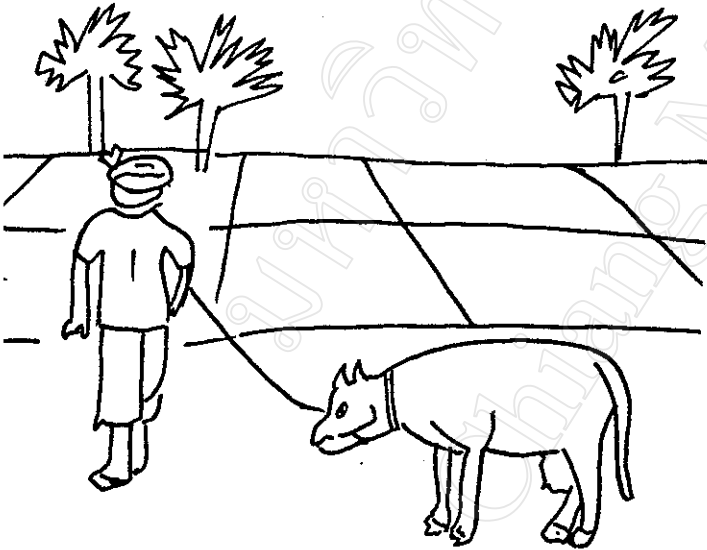
เรื่อง

เรื่อง

เรื่อง

แบบฝึกที่ 6

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนนำกลุ่มคำที่กำหนดให้มาเรียงเรียงเป็นบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีเนื้อความสอดคล้องกัน

ตัวอย่าง ลำบากตัวเป็นเอ็น คือห้องนอนเหนื่อยเฉย ลำเค็ญทำด้วยอดทน มองไกลสุดสายตา

มองไกลสุดสายตา	คือห้องนอนเหนื่อยเฉย
ลำบากตัวเป็นเอ็น	ลำเค็ญทำด้วยอดทน

(1) หน้าหนาวมาถึงแล้ว ข้าวกล้าเต็มทุ่งยังทอง ฟ้ารอแก้วกลับมาหา มาช่วยพี่ทำนา

.....

.....

(2) เด็กดีมีวินัย ขยันหมั่นค้นคว้า รู้ตั้งใจเร่งศึกษา เสริมปัญญาให้แก่ตน

.....

.....

(3) เพื่อชีวิตเพื่อชีวิต โลมแผ่นดินดิบกะด้าง ป้มปลิดชีวิตจาง หยาดเลือดลงรินริน

.....

.....

.....

.....

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้เติมในช่องว่างให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน

คำที่ให้เลือก : กว้าง, เคียงขุ่น, อูรา, จิตจาง, รู้จัก, เมินหน้า วาจา

ตัวอย่าง	คำพูดสำคัญนัก	ถ้า.....รู้จัก.....ใช้ถูกทาง
	ประโยชน์จะเกิด.....	ไม่.....เสนาหา
	พูดผิดมิตร.....	เรียไรบุญเขา.....
	พูดพลาดมาก.....วาจา.....	งาม.....คนนิยม

คำที่ให้เลือก : ร่มรื่น, ลงมา, ออกใบ, ใจ, ดี, จากฟ้า, พืชผล

เมื่อฝนหล่น.....	ไปรอย.....ให้ดินชื้น
พืชผลก็.....	ต่างผลิดอกและ.....
เขียวสดของ.....	พาผู้คนให้สดใส
เรีงรำเบิกบาน.....	พืชผลได้ราคา.....

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนปรับเปลี่ยนคำที่ไม่เหมาะสมในบางแห่งแล้วหาคำที่เหมาะสมมาแทนที่โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 และมีใจความสอดคล้องกัน

ตัวอย่าง	ต้นน้ำและลำธาร	ช่วยสืบทอดชีวิตคน
	ทั่วทิศทุกแห่งหน	ลำธารใสเอื่อยไหลริน

อาจเปลี่ยนเป็น	ต้นน้ำและลำธาร	ช่วยสืบสานชีวิตคน
	ทั่วทิศทุกแห่งหน	ลำธารล้นเอื่อยไหลริน

ร่วมแรงและร่วมจิต
อดทนและฝ่าไป

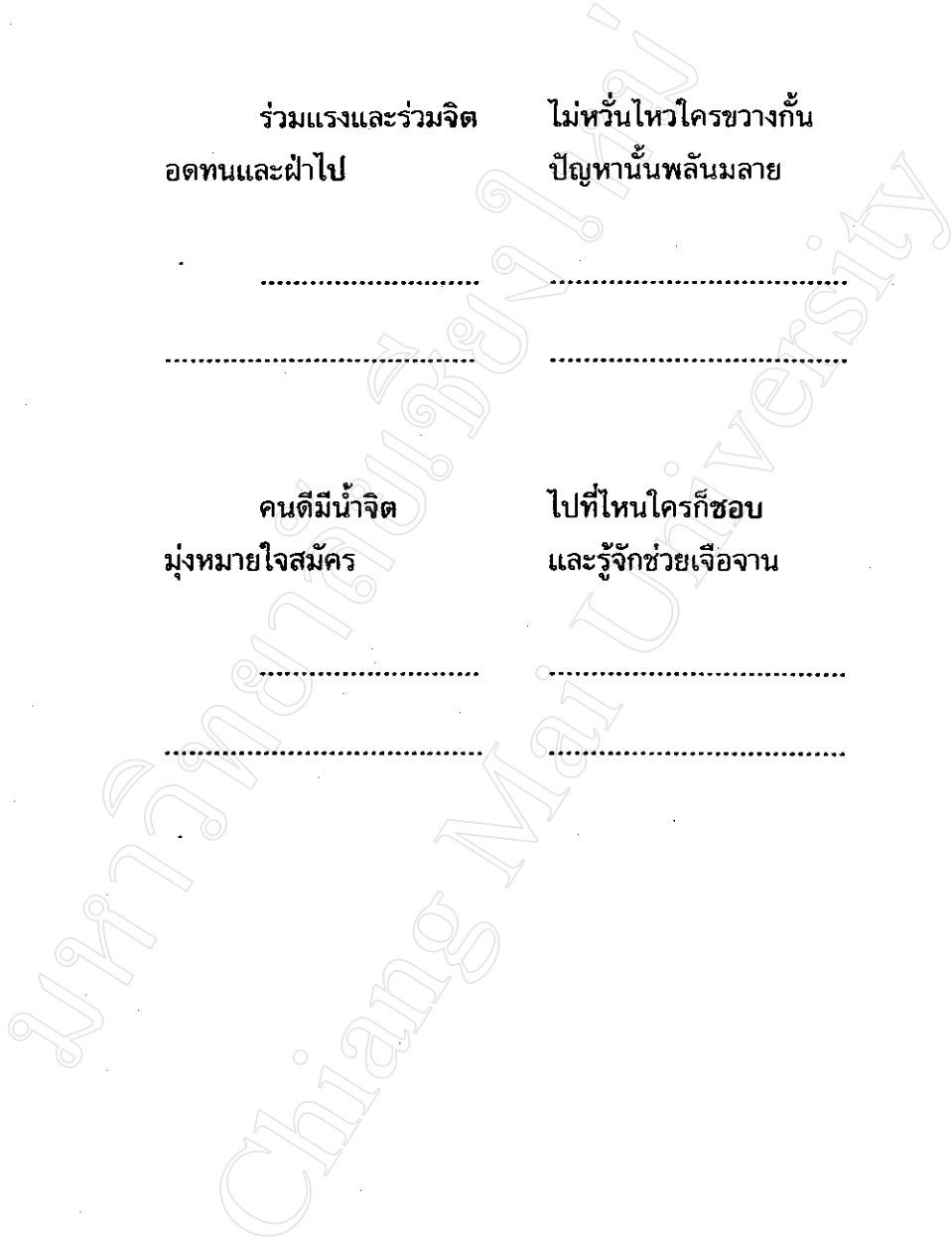
ไม่หวั่นไหวใครขวางกั้น
ปัญหานั้นพลันมลาย

.....
.....

คนดีมีน้ำจิต
มุ่งหมายใจสมัคร

ไปที่ไหนใครก็ชอบ
และรู้จักช่วยเงื่อจวน

.....
.....

แบบฝึกที่ 7

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ต่อจากข้อความที่กำหนดให้ โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน จำนวน 1 บท

ดอกไม้ในสวนสน

หอมระคนหลายหลากสี

อบอวลเ้ายวนยี่

.....

เด็กดีมีวินัย

รู้ตั้งใจใฝ่ศึกษา

.....

.....

เมื่อฝนหล่นจากฟ้า

.....

.....

.....

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ตามหัวข้อที่กำหนดให้ จำนวน 1 บท โดยให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน

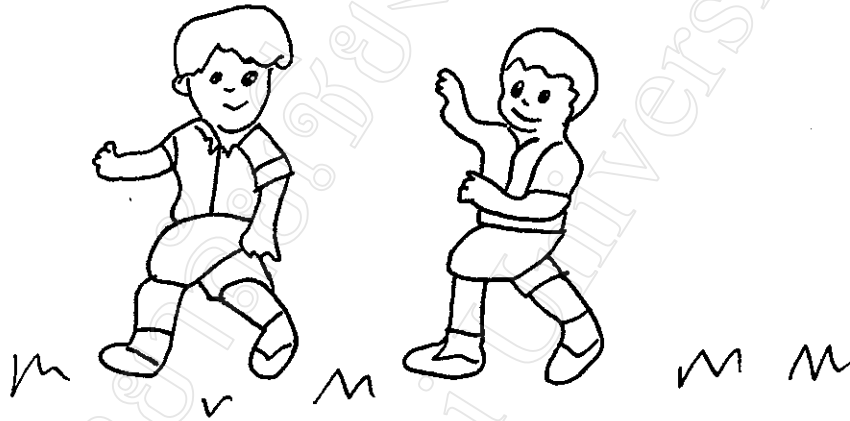
เพื่อนของฉัน

.....

.....

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากภาพที่กำหนดให้ โดยให้มีลักษณะสัมผัสถูกต้องและมีใจความเป็นเรื่องเดียวกัน

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 8

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนต่อคำคล้องจองจากคำที่กำหนดให้

ฝูงชน

ความรู้

ผิวพรรณ

กระด้าง

กำเนิด

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจองจากภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

กลุ่ม 4 คำ

ทะเลแสนงาม ฟ้าครามสดใส มองเห็นเรือใบ เล่นในทะเล

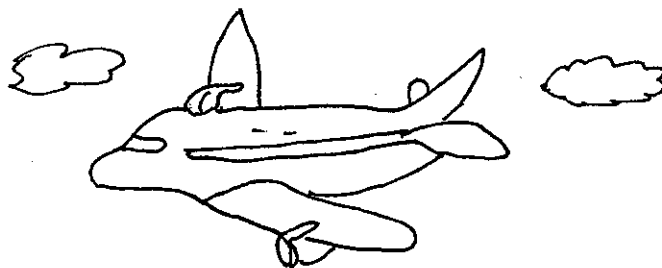
กลุ่มคำ 2 คำ

กลุ่มคำ 3 คำ

กลุ่มคำ 4 คำ

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากรูปภาพที่กำหนดให้ 1 บท โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและเนื้อความสอดคล้องกัน

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 9

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนหาคำที่สัมพันธ์คล้องจองกันจากบทหรือยกรองที่กำหนดให้

ลูกเข้ามาเมืองกรุงมุ่งศึกษา	พ่อรู้ว่าลูกหวังเรียนเพียรฝึกฝน
รับวิชาหาความรู้มาสู่ตน	ปัญญาชนคือความหวังลูกตั้งใจ
พ่อทำงานเหน็ดเหนื่อยเมื่อย่ำทั่วร่าง	ทำทุกอย่างเพื่ออนาคตลูกสดใส
มีความรู้มีดีด้อยน้อยกว่าใคร	จบแล้วไปทำงานบ้านป่าดง

คำที่สัมพันธ์คล้องจองกับคำว่า	มา	คือ
คำที่สัมพันธ์คล้องจองกับคำว่า	ฝน	คือ
คำที่สัมพันธ์คล้องจองกับคำว่า	ใจ	คือ
คำที่สัมพันธ์คล้องจองกับคำว่า	เรียน	คือ
คำที่สัมพันธ์คล้องจองกับคำว่า	ร่าง	คือ

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนนำบทหรือยกรองกาพย์ยานี 11 ที่กำหนดให้มาเรียงใหม่ให้ถูกต้องตามลักษณะสัมผัสและเนื้อความ

การพนันนั่นดีหรือ
หากใครถือเป็นนิสัย

ผลที่ได้คือหมดตัว
ทรัพย์สิ้นค่อยหมดไป

.....

.....

.....

.....

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ต่อจากข้อความที่ขึ้นต้นให้จนจบ จำนวน 1 บท โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน

การพนันนั้นให้โทษ

.....

.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบฝึกที่ 10

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงสัมผัสคล้องจอง จากบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ที่กำหนดให้

ชุ่มเย็นนอทยาดฝน	ชโลมบนผืนแผ่นดิน
ฝนโปรยลงโรยริน	รavnน้ำทิพย์รดทุ่งทอง
ทุ่งทองจะประเทือง	เรื่องอร่ามด้วยรวงรวง
งามตาเมื่อยามมอง	แม่โพสพอบอุ้มใจ
หวานล้ำคำข้าวนา	เสน่ห์หาอุ่นละไม
เหงื่องานแห่งทุ่งไท	ย่อมเทิดคำชวานาชน
	(นกฟ้า พเนจร)

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนร้อยเรียงความคิดของตนเองเกี่ยวกับข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ โดยเขียนเป็นภาษาร้อยแก้ว

คนมีความรู้

การศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบรรยายกรอภพยานี 11 จากข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ 1 บท

เด็กควรเรียนรู้

.....

.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบฝึกที่ 11

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนจับคู่คำที่สัมพันธ์คล้องจองกันจากคำที่กำหนดให้ ต่อไปนี้

กลเม็ด	สำแดง	เชือกใหญ่	สร้างขึ้น	ลงน้ำ	จงจำ	เผ็ดร้อน
ทำนอง	โองการ	ทุกอย่าง	ทานมัย	สำเร็จ	ข้างเผือก	แรงมาก

ตัวอย่าง

กลเม็ด - เผ็ดร้อน

.....

.....

.....

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงคำที่มีความหมายเหมือนกันจากคำที่กำหนดให้ ต่อไปนี้

ภูบาล	หัวเราะ
ภายา	กฤษร
สำแดง	ภูเข
สรวล	ร่างกาย
เสีจ	ชลธี
เสีจ	ราชา
ข้าง	ดรัส
ทะเล	แสดง
เล่ห์กล	ไป
พุด	สำเร็จ
บรรพต	อุบาย

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงสัมพันธ์ลักษณะแผนผังบังคับของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ต่อไปนี้

รู้จักแก้ปัญหา	ด้วยปัญญาชาญฉลาด
ตกทุกข์หรือพลั้งพลาด	ย่อมแคล้วคลาดด้วยปัญญา

ปัญหาเปรียบอาวุธ	ประเสริฐสุดกว่าสิ่งไหน
พากเพียรรำเรียนไป	เพื่อให้ได้ซึ่งวิชา
ผู้มีปัญญาดี	ย่อมจะมีความก้าวหน้า
ทุกสิ่งสมอูรา	ด้วยปัญญาของตนเอง

เกิดมาเป็นคนนั้น	ควรตั้งมั่นพัฒนา
พากเพียรเรียนวิชา	ใช้ปัญญาเป็นกำบัง
ควรคิดแก้ปัญหา	ที่ดีกว่าใช้กำลัง
ผลได้ย่อมสมหวัง	เป็นเหมือนดั่งที่ต้องการ
ยามชาติเรามีภัย	เราก็ใช้วิชาชาญ
ปัญญาและกล้าหาญ	แก้ไขงานลุล่วงไป
อย่ามัวแต่รำวาม	ตัดสินใจตามอำเภอใจ
ใช้กำลังทำร้ายไป	สิ่งที่ได้คนเกลียดชัง

4. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองต่อจากข้อความที่ขึ้นต้นให้ จำนวน 1 บท โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะสัมพันธ์ของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 และให้มีใจความสอดคล้องกัน

รู้จักใช้ปัญญา

.....

.....

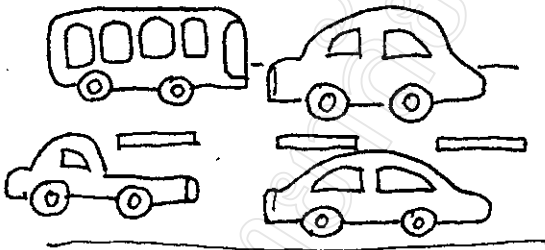
.....

แบบฝึกที่ 12

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนตั้งชื่อเรื่องและร้อยเรียงความคิดของตนเองจากภาพที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

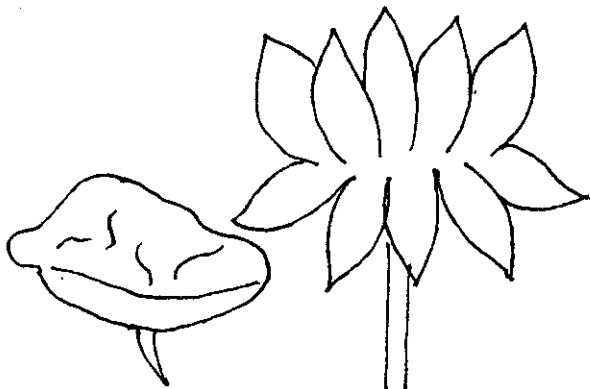

เรื่อง การคมนาคม

การคมนาคมทุกวันนี้สะดวกสบาย จะเดินทางไปไหนก็รวดเร็วและไม่ลำบาก เพราะเรามีรถยนต์ใช้กันมากมาย แต่อย่างไรก็ตามมันทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด

เรื่อง

เรื่อง

เรื่อง

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนจับคู่คำที่มีเสียงคล้องจองกันจากคำที่กำหนดให้

ตัดไม้ตาย ยุให้รำ ต่าให้รั้ว ก่อร่าง ชมเป็นยา อยากอยู่กับห้อง
 กำแพงมีหู หวานเป็นลม ชั่วเจ็ดที กินอยู่กับปาก สร้างตัว ข้าวยาก
 ออกตามประตู อย่างวางใจคน ขายไม้ขาด เอาตัวไม่รอด ดีเจ็ดหน
 เข้าตามตรอก ประตุมิช่อง ความรู้ท่วมหัว อย่าไว้ใจทาง หมากแพ่ง

ตัวอย่าง ความรู้ท่วมหัว - เอาตัวไม่รอด

1.

6.

2.

7.

3.

8.

4.

9.

5.

10.

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกข้อความที่กำหนดให้มาเติมบทร้อยกรอง ให้ถูกต้องตามหลักหลักการสัมผัสและมีใจความสอดคล้องกัน

โลกยุคปัจจุบัน	ทุกสิ่งสรรพท้นสมัย เพื่อก้าวไปสู่ความเจริญ
(ข้อความที่ให้เลือก : สิ่งต่างต่างมากมาย คิดค้นประยุกต์ใช้)	สิ่งของที่เราใช้ เทคนิคล้วนมากมาย)
โลกเราทุกวันนี้ ประดิษฐ์คิดค้นไป สิ่งใหม่ใหม่ทดลองทำ
(ข้อความที่ให้เลือก : มักจะมีความสดใส เจริญก้าวไปไกล)	ล้วนแต่มีสิ่งแปลกใหม่ มีแต่สิ่งสวยงาม)
โลกอันศิวิไลซ์ ทดลองและค้นคว้า สิ่งต่างต่างทุกวันนี้ มักจะมีสิ่งแปลกใหม่ ควรงค์ไว้ซึ่งความดี
(ข้อความที่ให้เลือก : เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา แสวงหาสิ่งทันสมัย แสวงหาความก้าวไกล)	หมุนเวียนไปทุกเวลา ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไป ดูแล้วประหลาดใจ)

4. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบรรยายกรงภาพย่นนี้ 11 จากข้อความที่กำหนดให้ โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีเนื้อความสอดคล้องกัน

ชีวิตในยุคปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 13

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนต่อคำสัมผัสคล้องจองจากข้อความที่กำหนดให้

ทุ่งกว้าง

ภูเขา

นกกระจาบ

ริมขอบหนอง

นกร้องก้องไพร

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างในบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ให้ได้สัมผัส และมีใจความสอดคล้องกัน

คำที่ให้เลือก พรรษา งาม ชม สม ฟ้า ยาม

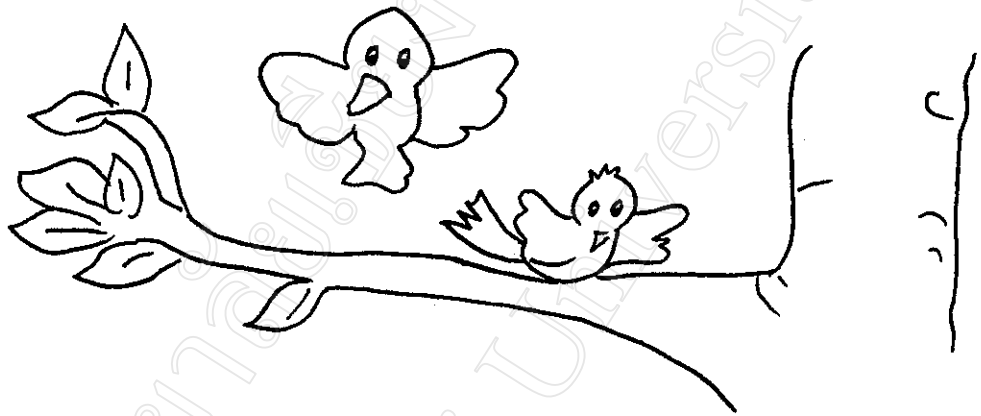
ชมนกร่อนเล่น.....	ดูลีลาช่างสวย.....
ฟ้าใสนกร่อน.....	เรียงลมแล้วเกาะไม้.....
นกกน้อยเจ้าเรียงรำ	สุด.....ชมฟ้าคราม
สุขสมอยู่ทุก.....	ขอบฟ้ากว้างแสนสุขใจ

คำที่ให้เลือก ท้องนา นกกา ลิ่น กิน บิน ถิ่น บน

มองไป.....ท้องฟ้า	ฝูง.....ออกหา.....
บินร่อนไผ่ผกผิน	ไปทุก.....ทั่วแดนดิน
บินโฉบลง.....	ทิ้งปูปลาอร้อย.....
อิมหน่อออกโบย.....	กลับคืนถิ่นแคว้นแดนเดิม

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกวีนิพนธ์ 11 จากภาพที่กำหนดให้

.....

.....

แบบฝึกที่ 14

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนเรียงเรียงความคิดตนเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดให้ โดยเขียนเป็นภาษาร้อยแก้ว

ตัวอย่าง

ดอกมะลิ : ดอกมะลิมีสีขาวสวยงาม มีกลิ่นหอม
เป็นสัญลักษณ์ของวันแม่
เรานำดอกมะลิมาร้อยเป็น
พวงมาลัยเพื่อถวายพระ

ดอกกุหลาบ

:
.....
.....
.....
.....

ดอกทานตะวัน

:
.....
.....
.....
.....

ดอกบัว :

.....

.....

.....

.....

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้มาเติมในช่องว่างให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 และให้มีความสอดคล้องกัน

คำที่ให้เลือก : พยอม ไคร สวน ใจ ใส อวล หอม

ดอกไม้บานใน.....	กลิ่นอบ.....ชวนดมดม
มะลิพวง.....	ห้องนาง.....เย้ายวนใจ
กุหลาบและชบา	กรรมกรรมสวายสด.....
เย็นชื่นระรื่น.....	หากแม่.....ได้เชยชม

คำที่ให้เลือก : จำปี เฟื่องฟ้า สวน บุปผา ไพโรพ ย้ายวน มะลิลา

เที่ยวชมไม้ใน.....	หอม.....มวล.....
ช่อนกลิ่นและ.....แก้วกาหลง
โน่นสังกรณี	อีก.....จำปาตง
ไม้งามใน.....	ให้คนชมสมอรุรา

คำที่ให้เลือก : ไหลหลง ขานชม คนชม พงไพร ในดง พินิจ

ดอกไม้ที่ในสวน	หอมอบอวลชวน.....
แม้ว่าอยู่.....	ยังมีคำให้.....
เป็นคนจง.....	รู้รอบคิดให้เหมาะสม
มีค่าน่า.....	ยังดอกไม้ตาม.....

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำที่สัมผัสกับคำที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง	คำที่กำหนด	คำที่สัมผัส			
		แรก	แปลก	แจก	แซก
	เหล่า
	หล่น
	เกลื่อน
	หวาน
	เย็น

4. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากหัวข้อที่กำหนดให้ จำนวน 1 บท โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีใจความที่สอดคล้องกัน

ดอกไม้ที่ฉันชอบ

.....

.....

แบบฝึกที่ 15

1. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำสัมผัสจากคำที่กำหนดให้

แสงดาว	ชวนชม	ลมพัด
ยามราตรี	อันอำไพ	ใบเบิกบาน
คืนวันเดือนเพ็ญ	เดือนเด่นนภา	สุขสภาวะงามมอง
.....	ลอยเล่นน้ำ	ชื่นฉ่ำใจ	น้ำใสใส
ฟ้าสีทอง	ผ่องอำไพ

2. คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงสัมผัสคล้องจองให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11

แม่มีพระคุณยิ่ง	กว่าทุกสิ่งในโลกหล้า
ลูกซึ่งคุณมารดา	เกิดบูชาทดแทนคุณ
แม่เป็นเจ้าชีวิต	แม่เป็นมิตรคอยเกื้อหนุน
เมตตาเอื้อการุณ	สำนึกคุณของแม่

3. คำสั่ง

ให้นักเรียนนำกลุ่มคำที่กำหนดให้มาเรียงเรียงเป็นบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 ต่อจากข้อความที่ขึ้นต้นให้ โดยให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและเนื้อความเดียวกัน

ยังพันผูกไม่เสื่อมคลาย

มุ่งกตเวทินรินทร

รักแม่แนใจหมาย

แม่จำดวงใจลูก

ห่วงใยไม่แคลนคลอน

แจ้งประจักษ์จิตอาทร

เพราะรู้ว่าแม่รัก

รักลูกตั้งดวงชีวัน

แม่จำดวงใจลูก

.....

.....

.....

.....

4. คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 จากเรื่องที่กำหนดให้ โดยเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัสและมีใจความคล้องจองกัน

เรื่อง แม่ของฉัน

.....

.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ง

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมกาเขียนกาพยานี 11 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
รูปแบบที่

โรงเรียน.....ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมกาเขียนของนักเรียนตามรายการและบันทึกคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละช่อง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมของนักเรียน							
		นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการทำแบบฝึก	นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำแบบฝึก	นักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับกาการทำแบบฝึกและการเขียนกาพยานี 11	นักเรียนเขียนกาพยานี 11 ได้ถูกต้องตามรูปแบบที่นกำหนด	นักเรียนเขียนกาพยานี 11 โดยเลือกใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม	เขียนดำเนินเรื่องได้สอดคล้องกับเรื่องเป็นเรื่องเดียวกัน	ข้อความที่เขียนสอดคล้องกับหัวข้อ/รูปภาพที่กำหนดให้	รวม
		12345	12345	12345	12345	12345	12345	12345	12345
1									
2									
3									
4									
๑๒๓									

เกณฑ์กาให้คะแนน ในการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับคะแนน 4 หมายถึง มาก ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง
ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

